

ת"פ 7870/10/17 - מדינת ישראל ע"י נגד חוזיפה אבו סחאב

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 7870-10-17 מדינת ישראל נ' אבו סחאב

בפני בעניין:	כבוד השופט הישום אבו שחאדה המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד מרב יולי ועו"ד דביר עמר
נגד הנאשמים		חוזיפה אבו סחאב ע"י עוה"ד ליאור אשכנזי

גזר דין

דברי הקדמה

1. ביום 31.1.21 נתתי את גזר הדין המקורי בעניינו של הנאשם. במועד ביצוע העבירות שבהן הורשע הנאשם, טרם מלאו לו 21 שנים. נפלה שגגה בגזר הדין המקורי עקב כך שלא התקבל תסקיר חובה מטעם שרות המבחן בטרם גזירת הדין.
2. הנאשם הגיש ערעור על גזר הדין המקורי לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז ואשר הורה על ביטול גזר הדין, החזרת התיק לערכאה זו לצורך קבלת תסקיר, וכן הורה על שמיעת טיעונים לעונש מחדש וגזירת דינו של הנאשם מחדש (עפ"ג 38916-03-21, פרוטוקול מיום 20.6.21).
3. יובהר, לאחר שהתיק חזר לערכאה זו, ניתנה הוראה לשרות המבחן להכנת תסקיר לעונש, ואכן התקבל תסקיר והצדדים טענו מחדש לעונש. יאמר כבר עתה, כל הנסיבות האישיות של הנאשם שפורטו בתסקיר כבר נלקחו בחשבון בעת מתן גזר הדין המקורי. למעשה, בתסקיר אין כל רבותא. כמו כן, מכלול הנסיבות לקולא ולחומרא נותרו כפי שהן, ללא כל שינוי. לפיכך, העונש שיושט על הנאשם בגזר הדין הנוכחי, לכל רכיבי הענישה שבו, יהיה זהה לעונש שהושת עליו בגזר הדין המקורי.

כתב האישום המתוקן

4. הנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב האישום המתוקן. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 1.10.13, נרשם הנאשם כעוסק מורשה לעניין חוק מס ערך מוסף התשל"ו - 1975

(להלן: **חוק מע"מ**) בתחום עבודות צבע בבתי פרטיים. בתקופה שבין אוקטובר 2013 ועד אפריל 2014 ניכה הנאשם בחמשת הדו"חות התקופתיים שהגיש לרשויות מע"מ, מס תשומות בהעדר מסמכים כדין. סך מס התשומות אותו ניכה הנאשם בדיווחיו התקופתיים הינו 608,305 ₪.

5. בעקבות הודייתו של הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן, הוא הורשע בביצוען של חמש עבירות של ניכוי מס תשומות שלא כדין בניגוד לסעיף 117(ב)(5) לחוק מע"מ.

נוסח הסדר הטיעון שהוצג על ידי הצדדים

6. התיק היה קבוע לשמיעת ראיות ליום 10.9.2020. באותו היום הצדדים הודיעו שהגיעו להסדר טיעון ביניהם. ההסדר הוצג בזו הלשון:

"בא[ת] כח המאשימה:

הגענו להסדר טיעון לפיו הנאשם יודה ויורשע בכתב האישום ולפיכך יתייתר דיון ההוכחות. נבקש להציג את עיקרי ההסדר ולטעון לעונש במועד נדחה מאחר וההסדר התגבש רק אתמול ולא נערכנו לטיעונים לעונש. מוסכם כי לא תישמע טענה של אי הרשעה. מתחם המאשימה בתיקים מסוג זה הוא בין 10 ועד 24 חודשים, במסגרת ההסכמה הוסכם לאור מכלול הנסיבות בתיק, שהמאשימה תגביל את טיעוניה ל-12 חודשי מאסר, מאסר על תנאי מרתיע שבמתחם בין 7 ל-12 חודשי מאסר, והתנאי הוא שבמשך 3 שנים לא יבצע עבירות בהן הורשע וקנס של 50,000 ₪ שיכול וישולם בתשלומים. ככל שתהיינה הסכמות נוספות בעניין רכיבים אלו נציג זאת במעמד הטיעונים לעונש.

בא כוח הנאשם:

אכן זהו ההסדר. הנאשם מודה בכתב האישום. הסדר הטיעון מקובל על הנאשם והובהר לו כי בית המשפט אינו כפוף להסדר הטיעון.

הנאשם:

אני מכיר את כתב האישום ומודה בו. אני מודה בסעיף 1, מודה בסעיף 2, מודה בסעיף 3, מודה בסעיף 4. ההסדר מקובל עליי, הובהר לי כי בית המשפט אינו כפוף להסדר הטיעון. אני מבקש מבימ"ש להתחשב בי."

(ההדגשות שלי - ה'א'ש')

עמוד 2

תסקיר שרות המבחן

7. להלן תמצית התסקיר לעונש מיום 5.12.21 שהתקבל מטעם שרות המבחן: הנאשם כיום בן 28 שנים; נשוי ואב לילדה בת שלוש שנים; הנאשם עובד כנהג משאית; לנאשם אין עבר פלילי ומנהל אורח חיים נורמטיבי; העבירות שבהן הורשע בוצעו בסמוך לגיל 20 שנים כאשר לא הבין את חומרת מעשיו ומנקודת מבטו הוא נוצל על ידי אחרים; הנאשם מקבל אחריות על מעשיו ומביע חרטה; הנאשם סובל מבעיות גב ואושר לו ליטול קנבוס רפואי לשיכוך הכאבים; שרות המבחן המליץ להטיל עליו מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות.

טיעוני הצדדים לעונש

8. המאשימה טענה בתמצית כדלקמן: סכום המחדל הוא משמעותי והנאשם לא הסיר כלל את המחדל, גם לא באופן חלקי; סוג העבירות שבוצעו והיקף המחדל מחייבים השתת מאסר מאחורי סורג ובריא.

9. הנאשם טען בתמצית כדלקמן: הנאשם הפנה לאמור בתסקיר שרות המבחן; הנאשם במהותו אדם נורמטיבי, מנהל אורח חיים תקין שנסוב סביב עבודתו ומשפחתו; הנאשם חרד לעתיד משפחתו ולפרנסתם ולסיכוי שיאבד את מקום עבודתו היה וייאסר; המעסיק שלו מרוצה מעבודתו ונתן לו גם מכתב המלצה (נ/3); הנאשם מעולם לא חווה חוויה של מאסר מאחורי סורג ובריא; מצבו הכלכלי של הנאשם הוא בכי רע ואף מתנהלים נגדו הליכים של חדלות פרעון (נ/2); מכלול נסיבותיו האישיות של הנאשם מחייב הסתפקות במאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות; השתת מאסר בפועל על הנאשם מאחורי סורג ובריא היא בגדר עונש בלתי ראוי ובלתי מידתי.

מתחם העונש ההולם

10. הנזק שנגרם למדינה מהעבירות שבוצעו על ידי הנאשם מתבטא בסכום המחדל שעומד על 608,305 ₪. מתחם העונש ההולם שלו עתרה המאשימה מקובל עליי ומשקף היטב את מדיניות הענישה הנוהגת.

11. למדיניות הענישה הנוהגת בעבירות מס מסוג פשע לפי חוק מע"מ כאשר סכום המע"מ שנגזל מהקופה הציבורית הוא של מספר מאות אלפי שקלים, כמו שהיה במקרה שבפני, אפנה לפסיקה שלהלן של בית המשפט העליון:

א. רע"פ 2576/14 **חורי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 8.4.14). תחילתו של תיק זה בבית משפט השלום ברמלה ונדון בפני. סכום המע"מ שנגזל מהקופה הציבורית היה 227,707 ₪. המחדלים לא הוסרו. המבקש היה נשוי ואב לילדים עם בעיות כלכליות. הושתו עליו 8 חודשי

מאסר בפועל, מאחורי סורג ובריה, וכן קנס בסך 18,000 ₪. ערעורו לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז נדחה וכן נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש לבית משפט העליון.

ב. רע"פ 1238/19 **אחדות נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 27.2.19). סכום המע"מ שנגזל מהקופה הציבורית היה 232,468 ₪. הוסרו חלק מהמחדלים ונותר סכום של 200,000 ₪ שלא שולם. המבקש היה אדם נורמטיבי, ללא עבר פלילי. בית משפט השלום בירושלים השית עליו 5 חודשי מאסר בפועל, מאחורי סורג ובריה, מאסר על תנאי וכן קנס בסך 10,000 ₪. ערעורו לבית המשפט המחוזי בירושלים נדחה וכן נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש לבית משפט העליון.

ג. רע"פ 1929/18 **אריאלי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 26.4.18). סכום המע"מ שנגזל מהקופה הציבורית היה 281,404 ₪. חלק ניכר מהמחדל אכן הוסר. בית משפט השלום באשדוד השית על הנאשם 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות וכן קנס בסך 10,000 ₪. ערעור המדינה על קולת העונש התקבל על ידי בית משפט המחוזי בבאר שבע והושתו על המבקש 10 חודשי מאסר בפועל, מאחורי סורג ובריה, וכן קנס של 40,000 ₪. בקשת רשות ערעור שהוגשה לבית משפט העליון נדחתה עם קביעה ברורה שבעבירות מס יש לתת משקל מיוחד לאינטרס הציבורי ושיש להחמיר בענישה.

ד. רע"פ 1579/18 **אבו אלקום נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.3.18). סכום המע"מ שנגזל מהקופה הציבורית היה 462,815 ₪. המחדלים לא הוסרו. הושתו על המבקש על ידי בית משפט השלום בבאר שבע 8 חודשי מאסר בפועל, מאחורי סורג ובריה, מאסר על תנאי וקנס בסך 40,000 ₪. ערעורו לבית המשפט המחוזי בבאר שבע נדחה וכן נדחתה בקשתו לריצוי עונש המאסר בפועל בדרך של עבודות שירות. בקשת רשות ערעור שהגיש המבקש לבית המשפט העליון, נדחתה.

ה. רע"פ 3580/17 **פואז נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 29.5.17). סכום המע"מ שנגזל מהקופה הציבורית היה 491,286 ₪. המחדלים לא הוסרו. בית משפט השלום בטבריה השית על המבקש 12 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וכן קנס בסך 40,000 ₪. ערעורו לבית המשפט המחוזי בנצרת נדחה וכן נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש המבקש לבית המשפט העליון.

לגבי הטענה של הנאשם שנוצל על ידי אחרים

12. אזכיר את דבריו של כבוד השופט ג'ובראן שישימים לענייננו ושנאמרו ב-רע"פ 4791/08 **כהן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (9.2.2009), פסקה 15 לפסק דינו, כאשר לחוות דעתו הצטרפו כבוד השופטים

ארבל ודנציגר:

"בעניין האמירות כי המבקש לא היה הגורם המרכזי בעבירות וכי ככל הנראה לא הפיק מהן טובת הנאה, ספק בעיני מה משקלן של אמירות אלו. כשם שקבע בית המשפט המחוזי, אף אם נקבל את טענת המבקש כי היה רק "איש קש" עבור אותו רבי אשר בפועל ניהל את החברה, אין זה ברור כלל וכלל כי יש בכך כדי להפחית מחומרת מעשיו. **אדם המאפשר במודע כי יעשה בו שימוש כ"איש קש", היינו עומד בחזית העבירה על מנת שאליו תופנה האצבע המאשימה, מה לו כי ילין על ש"תכניתו" התגשמה?"**

(ההדגשה לא במקור)

לגבי טענתו של הנאשם שמצבו הכלכלי קשה

13. בפסיקה נקבע בהקשר של עבירות מס כי מצב כלכלי קשה של נאשם, כשלעצמו, איננו יכול להוות שיקול מספיק להקלה בעונש (רע"פ 977/13 **משה אודיז נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (20.2.13), פסקה 8 להחלטתו של כבוד השופט שהם).

אי הסרת המחדל כשיקול לחומרא

14. סעיף 40יא(5) לחוק העונשין התשל"ז-1977, קובע כדלקמן:

"40יא. בגזירת העונש המתאים לנאשם כאמור בסעיף 40ג(ב), רשאי בית משפט להתחשב בהתקיימות נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, המפורטות להלן, ובמידה שבה התקיימו, ככל שסבר כי ראוי לתת להן משקל בנסיבות המקרה, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם:

(1) מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה."

15. בעת שמדובר בעבירות מס, האלמנט של "מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה" בא לידי ביטוי באמצעות מה שמכונה בפסיקה כ-"**הסרת המחדלים**", היינו, דיווח לרשויות המס על ההכנסות שהיו לו או העסקאות שביצע, לפי העניין, וכן תשלום סכום ההשתמטות ממס. ליסוד של "הסרת המחדלים" יש שני היבטים:

א. עצם הסרת המחדלים, **כשלעצמה**, איננה מונעת הטלת עונשי מאסר בפועל (רע"פ 6095/06 לוי נ' **מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (5.11.06); רע"פ 8507/09 שחל נ' **מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (24.1.10); רע"פ 6296/09 **איקס איקס אקסלנט מזון אילת בע"מ נ' מדינת ישראל - מס קניה מע"מ** [פורסם בנבו] (9.8.09)).

ב. במקרים המתאימים ניתן להתחשב בהסרת המחדלים כשיקול שלא להטיל מאסר בפועל ולהסתפק בעבודות שירות (ראו למשל: רע"פ 3873/07 **בושנאק נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (17.10.07)).

16. כאמור, במקרה שבפני, המחדל לא הוסר כלל וגם לא באופן חלקי. מכאן המסקנה הברורה שאין מנוס מלהשית על הנאשם מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה.

הטענה של הנאשם שהיה "בגיר צעיר" במועד ביצוע העבירות

17. הנאשם כיום בן 28 שנים. במועד ביצוע העבירות שבהן הורשע היה "בגיר צעיר". הנאשם טוען שגילו במועד ביצוע העבירות (פחות מ-21 שנים) הוא נתון משמעותי לקולא שמצדיק שלא להשית עליו עונש של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה. נזכיר כאן שני כללים מנחים בתחום הענישה:

א. **ראשית**, גיל צעיר של נאשם, ואף קטינות, אינם מעניקים חסינות מפני השתת עונש של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה וזאת בעת שבוצעה עבירה חמורה. הדבר נכון במיוחד כאשר משקלם של שיקולי ההלימה, המניעה וההרתעה עולים במשקלם על השיקול השיקומי (ע"פ 7694/14 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו, 19.7.17] פסקה 16 לחוות דעתו של כבוד השופט מלצר (כתוארו דאז)).

ב. **שנית**, הביטוי "בגיר צעיר" איננו מעין "מונח קסם" המצדיק כשלעצמו הקלה בעונשו של נאשם המשתייך לקבוצת גיל מסוימת. כמו כן, קבוצת "הבגירים צעירים" היא לא קטגוריה פסיקתית נפרדת לענישתם של נאשמים. על בית המשפט לבחון כל מקרה לגופו ולבדוק מה המשקל היחסי שיש לייחס לנתון של הגיל בעת גזירת הדין (ע"פ 2420/15 **אבטליון נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו, 29.11.05] פסקאות 19 עד 21 לחוות דעתו של כבוד השופט ג'ובראן).

סיכום

18. ככלל נפסק לא אחת כי בעבירות מס, שיקולי ההרתעה גוברים על נסיבותיו האישיות של הנאשם, אף אם אינם מאיינים אותם וזאת נוכח הפגיעה הקשה של עבירות המס במשק ובכלכלה. רבים מעברייני

המס הם אנשים שיראו כנורמטיביים ביסודם, אשר לא ישלחו יד לכיס הזולת אך אינם נרתעים משליחת יד לכיס הציבורי, ומכאן המשקל המיוחד להיבט ההרתעתי בענישתם של עברייני המס (רע"פ 5906/12 עזרא נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (9.9.12) ניתן על ידי כבוד השופט שוהם; רע"פ 1689/09 אוראל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.5.09) ניתן על ידי כבוד השופט ג'ובראן; רע"פ 6095/06 לוי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (5.11.06) ניתן על ידי כבוד השופט ג'ובראן; ע"פ 6474/03 מלכה נ' מדינת ישראל פ"ד נח(3) 721, 727).

19. כמו כן, בפסיקה נקבע שבעת שמדובר בעבירות מס, ככלל, אין להסתפק בהשתתפות עונש מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות, אלא יש למצות את הדין עם נאשמים באמצעות הטלת עונש מאסר בפועל המלווה בקנס כספי (רע"פ 977/13 אודיזי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.2.13) פסקה 7 להחלטתו של כבוד השופט שוהם).

20. במקרה שבפני, הצדדים חלוקים לגבי השאלה אם יש להסתפק בעבודות שירות או שמא העונש המתאים הוא מאסר מאחורי סורג ובריא. בהתחשב במגמת ההחמרה בענישה עם עברייני המס וכן לאור העדר הסרת המחדלים וכן העובדה שמדובר בריבוי עבירות ובסכום השתמטות משמעותי, הכף נוטה לעבר הטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריא ואין להסתפק בעבודות שירות.

21. לסיכום, בעת קביעת העונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם, לקחתי בחשבון לקולא את כל הנתונים שלהלן: גילו של הנאשם במועד ביצוע העבירות, לרבות היותו "בגיר צעיר"; עובדת היותו של הנאשם איש משפחה, נשוי ואב לילדה שפרנסתם עליו; השלכות המאסר על בני ביתו לרבות הסיכוי לאובדן מקום עבודתו הנוכחי ועקב כך גדיעת מקור פרנסתו; העדר עבר פלילי; ההודאה והחסכון בזמן שיפוטי, על אף השיהוי הרב במסירת ההודאה ביחס למועד הגשת כתב האישום; מצבו הכלכלי של הנאשם והיותו מצוי בהליכי חדלות פרעון; בעיותיו הרפואיות בתחום הגב.

22. כמו כן, לחומרא, לקחתי בחשבון את אי הסרת המחדל, אף לא באופן חלקי.

23. ודוק, מכלול נסיבותיו האישיות של הנאשם כפי שפורטו לעיל, מצדיקים הקלה בעונשו רק לעניין אורב המאסר בפועל שיושת עליו, אך אין בכוחם כדי להצדיק אי השתתפות מאסר מאחורי סורג ובריא. באשר לגובה הקנס, יוזכר, מדובר בסכום מוגדר שעליו הסכימו הצדדים במסגרת הסדר הטיעון ובכוונתי לכבד את ההסכמה האמורה.

24. לאור כל האמור לעיל, הנני משית על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 11 חודשי מאסר בפועל.

ב. 8 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך 3 שנים ממועד שחרורו, הנאשם לא יבצע עבירת מס מסוג פשע לפי חוק מס ערך מוסף או לפי פקודת מס הכנסה.

ג. הנאשם ישלם קנס בסך 50,000 ₪, או 100 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-25 תשלומים חודשיים שווים ורצופים כאשר הראשון שבהם עד ליום 1.5.22 והיתרה ב-1 לכל חודש שלאחריו. היה ואחד התשלומים לא ישולם במועד, אזי יעמוד מלוא סכום הקנס לפירעון מיד.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, ג' אדר ב' תשפ"ב, 6 מרץ 2022 במעמד הצדדים.